

Ontwerp van Besluit van de Raad van het BIPT van Dag maand jaar inzake de analyse van het referentieaanbod voor het ontbundelde glasvezelaansluitnetwerk van Fiberklaar

---

Hoe kunt u reageren op dit document?

Tot **1 februari 2023**

Enkel via e-mail naar consultation.sg@bipt.be

Met de referentie **CONSULT-2022-F1**

Aanspreekpunt: Benoit Latré, ingenieur-adviseur (+32 2 226 88 99)

Antwoorden dienen elektronisch te worden verzonden naar het opgegeven adres.

Voeg dit [formulier als eerste blad](#) bij uw antwoord a.u.b.

Uw opmerkingen zouden moeten verwijzen naar de paragrafen en/of tekstgedeelten waarop ze betrekking hebben en duidelijk aangeven wat vertrouwelijk is.

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	3
2. Juridische basis.....	4
3. Procedure.....	8
3.1. Nationale raadpleging.....	8
3.2. Samenwerking met de mediaregulatoren	8
3.3. Europese raadpleging.....	9
4. Analyse van de referentieaanbieding	10
4.1. Aard van het referentieaanbod	10
4.2. Beperkingen inzake het gebruik van de afgenomen diensten.....	11
4.3. Certified Technician / Single Installation	13
4.4. Niet behalen van de SLA doelstellingen	15
4.5. SLA Executed	16
4.6. Forecasting	18
4.7. Annex 5 - Commercial campaigning principles.....	19
4.8. Andere punten	22
5. Besluit, inwerkingtreding, beroepsmogelijkheden en handtekeningen	26
5.1. Besluit en inwerkingtreding	26
5.2. Beroepsmogelijkheden	27
5.3. Ondertekening	27

1. Inleiding

1. In 2021 werd door Proximus en EQT Infrastructure de joint venture Fiberklaar opgericht met als doel een passief punt-tot-punt-FTTH-netwerk uit te rollen in Vlaanderen en om passieve toegang tot dat netwerk aan te bieden aan begunstigde operatoren die internetdiensten via glasvezel willen aanbieden.
2. Op 4 februari 2022 bezorgde Fiberklaar het BIPT een versie van de referentieaanbieding voor ontbundelde toegang tot zijn glasvezel aansluitnetwerk. Na opmerkingen door het BIPT werd een nieuwe versie bezorgd op 7 maart 2022.
3. Ter voorbereiding van dit ontwerpbesluit, besloot het BIPT om de voorgelegde documenten te consulteren aan alle mogelijk begunstigde. De documenten werden ook op de website van het BIPT geplaatst.
4. Deze informele pre-consultatie liep van 10 maart 2022 tot en met 29 april 2022. De reacties van de verschillende partijen op dit voorstel van Fiberklaar werden als basis gebruikt om het ontwerpbesluit op te stellen.
5. Op 29 augustus 2022 bezorgde Fiberklaar het BIPT een nieuwe versie van referentieaanbieding. Deze werd samen met dit ontwerpbesluit geconsulteerd van [later in te vullen].
6. Dit besluit analyseert of de kwalitatieve aspecten van de referentieaanbieding van Fiberklaar conform zijn aan het CRC besluit van 29 juni 2018 met betrekking tot de analyse van de markten voor breedband en televisieomroep.

2. Juridische basis

7. De wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie¹ bepaalt dat de operatoren die op een markt over een sterke machtspositie beschikken na afloop van de analyse van deze markt (onder andere) verplichtingen inzake toegang, non-discriminatie, kostenbasering en transparantie opgelegd kunnen krijgen.²
8. De beslissing van 29 juni 2018 betreffende de analyse van de markten voor breedband en televisieomroep heeft het geheel van deze maatregelen opgelegd aan Proximus. Die beslissing is genomen door de Conferentie van Regulators voor de elektronische communicatiesector (CRC) op basis van artikel 3 van het samenwerkingsakkoord van 17 november 2006.³ Krachtens artikel 6 van dit samenwerkingsakkoord is het BIPT verantwoordelijk voor de uitvoering van de beslissing van de CRC van 29 juni 2018 voor wat betreft de elementen die tot zijn bevoegdheid behoren.⁴
9. De regulatoire verplichtingen waar Proximus aan onderworpen is,⁵ zijn ook van toepassing op de Joint Venture "Fiberklaar" gezien die als verbonden onderneming onder de controle van Proximus valt. Proximus en Nexus hebben respectievelijk 49,9% en 50,1% van de aandelen van de JV. Bovendien beschikken beide partijen over veto rechten met betrekking tot de strategische zakelijke beslissingen van de JV, wat de beslissende invloed van beide partijen bevestigt. Bijgevolg oefenen Proximus en Nexus een gezamenlijke controle uit op de JV.
10. Dat de regulatoire verplichtingen van Proximus ook rusten op de JV wordt bevestigd in het besluit van Europese Commissie van 24 maart 2021 om zich niet te verzetten tegen de aangemelde concentratie. Daarin stelt de Europese Commissie specifiek het volgende:

"De Commissie merkt op dat de activiteiten van de JV onderworpen zijn aan sectorspecifieke regelgeving, die de JV belet de toegang tot zijn netwerk te weigeren en buitensporige tarieven aan te rekenen. In zijn besluit van 29 juni 2018 heeft het BIPT Proximus aangewezen als SMP operator (d.w.z. operatoren met aanzienlijke marktmacht op de relevante markten) met betrekking tot zijn activiteiten op het gebied van wholesale lokale breedbandtoegang. De aanwijzing van Proximus als SMP-exploitant omvat ook de JV (als verbonden onderneming, waarover de aanmeldende partijen gezamenlijk zeggenschap hebben). Dit is ook erkend en bevestigd door de aanmeldende partijen. Volgens het besluit van het BIPT moeten de JV (en Proximus) (i) ingaan op alle verzoeken

---

¹ Wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie, B.S. 20 juni 2005, 28070 (hierna de wet van 13 juni 2005).

² Overeenkomstig artikel 58 – 62 van de wet van 13 juni 2005.

³ Samenwerkingsakkoord van 17 november 2006 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franstalige Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap betreffende het wederzijds consulteren bij het opstellen van regelgeving inzake elektronische-communicatienetwerken, het uitwisselen van informatie en de uitoefening van de bevoegdheden met betrekking tot elektronische-communicatienetwerken door de regulerende instanties bevoegd voor telecommunicatie of radio-omroep en televisie, B.S. 28 december 2006 (Ed. 3), 75317.

⁴ Art. 6 samenwerkingsakkoord: "De regulerende instantie die de ontwerpbeslissing had voorgelegd, staat in voor de verdere uitvoering van de beslissing van de CRC. Deze regulerende instantie informeert de andere regulerende instanties die zijn opgesomd in artikel 2, 2°, van dit samenwerkingsakkoord over de maatregelen die genomen werden ter uitvoering van de beslissing van de CRC."

⁵ Overeenkomstig hoofdstuk 19 "Gepaste correctiemaatregelen" van het CRC besluit van 29 juni 2018 betreffende de analyse van de markten voor breedband en televisieomroep (hierna het CRC besluit van 29 juni 2018).

om fysieke (en virtuele) toegang tot hun (koper- en) glasvezelnetwerken, en (ii) zijn de partijen gebonden aan non-discriminatieverplichtingen die bepalen dat de toegang tot de wholesale-inputs vergelijkbaar moet zijn in termen van functionaliteiten en prijs. Andere essentiële verplichtingen omvatten transparantieverplichtingen op grond waarvan SMP-operatoren specifieke informatie zoals een referentieaanbod waarin de technische en tariefvoorwaarden voor de toegang tot hun netwerken worden gespecificeerd openbaar moeten maken, en verplichtingen inzake prijscontrole die de verplichting omvatten om billijke tarieven toe te passen (zoals gedefinieerd in het besluit van het BIPT). Als gevolg van deze sectorspecifieke regulering zou de JV niet de mogelijkheid hebben de toegang tot het groothandelsnetwerk af te schermen.⁶ (eigen vertaling)

11. Uit het voorgaande blijkt duidelijk dat de betrokken partijen ook zelf hebben bevestigd dat de op te richten JV onderworpen zou zijn aan de verplichtingen die op Proximus rusten overeenkomstig het regelgevende kader. Het belang hiervan is evident gezien de Europese Commissie mede hierdoor heeft aanvaard om de voorgestelde concentratie door te laten gaan.
12. Dit ontwerpbesluit wordt aangenomen in uitvoering van het CRC besluit van 29 juni 2018 en brengt de verplichtingen inzake toegang, transparantie en non-discriminatie deels ten uitvoer. In deze beslissing worden de bestaande maatregelen verder uitgewerkt zonder dat er nieuwe verplichtingen worden opgelegd. Een dergelijke uitwerking is noodzakelijk om ervoor te zorgen dat de verplichtingen effectief zijn en zodat de naleving van de non-discriminatieverplichting kan verzekerd worden.
13. Het gebruik van een marktanalyse als kaderbeslissing, alwaar de maatregelen die opgelegd worden aan de operator met een sterke machtspositie algemeen omschreven worden, is in het verleden reeds aanvaard door het Hof.⁷ Het logische gevolg hiervan is dat deze principiële verplichtingen uitgewerkt kunnen en moeten worden door verdere beslissingen.
14. De vier hierboven voorgestelde verplichtingen vullen elkaar aan. Het BIPT let er daarom op elke praktijk te controleren die een bron van discriminatie zou zijn of die de toegang van sommige operatoren tot de markt zou beperken, met name via de controle van de referentieaanbiedingen. Bovendien benadrukt het CRC besluit van 29 juni 2018 het belang van de transparantieverplichting voor de alternatieve operatoren.⁸

---

⁶ Zie overweging 139 van het besluit van de Europese Commissie van 24 maart 2021, Case M.10087 – Proximus / Nexus infrastructure / JV: *"The Commission notes that the JV's activities are subject to sector-specific regulation, which prevents the JV from refusing access to their network and from charging excessive fees. In its decision of 29 June 2018, the BIPT has designated Proximus as an SMP operator (i.e. operators with significant market power in the relevant markets) with regard to its wholesale local broadband access activities. The designation of Proximus as an SMP operator also includes the JV (as an affiliated company, which is jointly controlled by the Notifying Parties). This has also been acknowledged and confirmed by the Notifying Parties.157 Under the BIPT's decision, the JV (and Proximus) (i) must meet all requests for physical (and virtual) access to their (copper and) fibre networks, and (ii) are bound by nondiscrimination obligations which state that access to the wholesale inputs must be similar in terms of functionalities and price. Other key obligations include transparency obligations by which SMP operators must make public specific information such as reference offer specifying the technical and tariff conditions of the access to their networks and price control obligations which includes an obligation to apply fair tariffs (as defined in the BIPT's decision). As a result of this sector-specific regulation, the JV would not have the ability to foreclose wholesale network access."*

⁷ Brussel, 7 mei 2009, 2008/AR/787, cons. 265.

⁸ Zie §§ 1301-1302 van het CRC besluit van 29 juni 2018: *"Het transparantiebeginsel is van essentieel belang enerzijds voor de alternatieve operatoren die reeds begunstigde zijn, of de mogelijke begunstigten van een wholesaleaanbod, en anderzijds voor de regulator."*

15. Het doel van de publicatie van een referentieaanbod is om duidelijkheid te bieden omtrent de voorwaarden waaraan voldaan moet worden om van de diensten van de operator met een sterke machtspositie te kunnen genieten en om voldoende op voorhand te kunnen beoordelen of deze voorwaarden wel redelijk zijn.⁹ Daarnaast moet het voldoende gespecificeerd zijn om te garanderen dat de operatoren niet hoeven te betalen voor faciliteiten die voor de gewenste dienst niet nodig zijn. Artikel 59, § 2, van de wet van 13 juni 2005 preciseert bovendien dat in het referentieaanbod *"een beschrijving [wordt] gegeven van de betrokken aanbiedingen, uitgesplitst in diverse elementen naargelang de marktbehoeften en de daaraan verbonden eisen en voorwaarden, met inbegrip van de tarieven"*.
16. Wat betreft de volledigheid van een referentieaanbod geeft het CRC besluit van 29 juni 2018 in bijlage I ook een duidelijk overzicht van wat als essentiële elementen van een referentieaanbod kunnen beschouwd worden.
17. Het CRC besluit van 29 juni 2018 benadrukt verder dat een continue actualisering van het referentieaanbod noodzakelijk is en wijst op de bevoegdheid van het BIPT om aanpassingen aan het referentieaanbod op te leggen:

« Het referentieaanbod moet up-to-date gehouden worden door zijn auteur, meer bepaald wat betreft de technische ontwikkelingen en, in het algemeen, naar aanleiding van de evolutie van de elementen die het aanbod uitmaken. De operator met een sterke machtspositie moet geregeld de in het referentieaanbod verstrekte informatie controleren op nauwkeurigheid. Hij moet ze corrigeren indien ze onvolledig is geworden of niet meer klopt of indien ze de lezer kan misleiden. Zodra de auteur van het referentieaanbod vaststelt dat het aanbod achterhaald is of de informatie erin niet meer klopt/fout is, moet hij dit updaten of corrigeren binnen een redelijke termijn.

Het BIPT kan op elk moment verplichten om het referentieaanbod te wijzigen of bijkomende elementen¹⁰ te publiceren meer bepaald om rekening te houden met de evolutie van de aanbiedingen van Proximus en de verzoeken van de alternatieve operatoren, op voorwaarde dat deze verzoeken gerechtvaardigd en evenredig zijn.»¹¹

18. Voor zover noodzakelijk, moet hierbij worden onderstreept dat het feit dat sommige elementen van de referentieaanbiedingen waarop dit besluit betrekking heeft ongewijzigd zijn gebleven geenszins betekent dat het BIPT zijn bevoegdheid verliest om ze later te

---

Het maakt het meer bepaald mogelijk om:

- *de zwakke onderhandelingspositie van de alternatieve operatoren het hoofd te bieden;*
- *een leesbaarheid van de technische architectuur, de contractuele voorwaarden en de economische en tarifaire voorwaarden van de wholesaleoperatoren met een sterke machtspositie te garanderen;*
- *de onderhandelingen over akkoorden inzake toegang te vergemakkelijken omdat die onderhandelingen dan kunnen worden gebaseerd op voorwaarden die alle partijen op voorhand kennen;*
- *ervoor te zorgen dat de alternatieve operatoren enkel de verrichtingen kunnen kopen die ze echt nodig hebben, zonder te moeten betalen voor verrichtingen die ze niet menen nodig te hebben;*
- *de naleving van de overige verplichtingen te garanderen en te controleren, met name de non-discriminatieverplichting."*

⁹ De noodzaak om over dergelijke informatie te beschikken wordt ook bevestigd in de CRC-beslissing van 29 juni 2018, §§ 1311.

¹⁰ "Artikel 59, § 2, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie."

¹¹ Zie §§ 1312-1313 van het CRC besluit van 29 juni 2018.

wijzigen.¹² Het BIPT kan immers steeds eisen dat een referentieaanbod wordt gewijzigd om uitvoering te geven aan de uit hoofde van de wet betreffende de elektronische communicatie opgelegde verplichtingen.¹³

---

¹² Brussel, 27 juni 2008, 2006/AR/468, consideransen 12 en 13; Brussel, 9 mei 2008, 2005/AR/1028; Brussel, 19 mei 2009, 2007/AR/302, considerans 114.

¹³ Overeenkomstig artikel 59 §2 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie.

3. Procedure

3.1. Nationale raadpleging

19. Overeenkomstig artikel 19 van de wet van 17 januari 2003 biedt de Raad van het BIPT elke persoon die rechtstreeks en persoonlijk bij een besluit betrokken is, de gelegenheid om vooraf gehoord te worden. Het BIPT mag overigens, op niet-discriminerende wijze, elke vorm van onderzoek en van openbare raadpleging organiseren (artikel 14 van de wet van 17 januari 2003).
20. Artikel 140 van de wet van 13 juni 2005 verplicht het BIPT om een openbare raadpleging te houden "wanneer een ontwerpbesluit van het BIPT aanzienlijke gevolgen zou kunnen hebben voor een relevante markt".
21. De nationale raadpleging liep van [later in te vullen].
22. Het BIPT heeft bijdragen ontvangen vanwege de volgende actoren: [later in te vullen]

3.2. Samenwerking met de mediaregulatoren

23. Artikel 3 van het samenwerkingsakkoord¹⁴ voorziet in de raadpleging door een reguleringsinstantie van de andere reguleringsinstanties voor elk ontwerpbesluit betreffende de elektronische-communicatienetwerken.
24. De geraadpleegde reguleringsinstanties beschikken over een termijn van 14 kalenderdagen om hun opmerkingen mee te delen aan de reguleringsinstantie die het ontwerp heeft voorgelegd. Binnen die termijn kan elk van de geraadpleegde reguleringsinstanties ook vragen om het ontwerpbesluit aanhangig te maken bij de CRC. De betrokken reguleringsinstantie neemt de opmerkingen in aanmerking die de andere regulerende instanties eraan bezorgd hebben en bezorgt de gewijzigde ontwerpbeslissing aan de andere regulerende instanties. Deze laatste beschikken dan over een termijn van 7 kalenderdagen waarbinnen zij kunnen vragen dat de gewijzigde ontwerpbeslissing aanhangig wordt gemaakt bij de CRC.
25. Een ontwerpbesluit is aan de mediaregulatoren meegedeeld op [XXX].
26. De mediaregulatoren hebben de volgende opmerkingen geformuleerd: [XXX].

---

¹⁴ Samenwerkingsakkoord van 17 november 2006 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franstalige (sic) Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap betreffende het wederzijds consulteren bij het opstellen van regelgeving inzake elektronische-communicatienetwerken, het uitwisselen van informatie en de uitoefening van de bevoegdheden met betrekking tot elektronische-communicatienetwerken door de regulerende instanties bevoegd voor telecommunicatie of radio-omroep en televisie, M.B., 28 december 2006, 75371.

3.3. Europese raadpleging

27. Artikel 141 van de wet van 13 juni 2005 legt de voorwaarden en regels vast die van toepassing zijn inzake raadpleging door het BIPT van de Europese Commissie, BEREC en de nationale regelgevende instanties (NRI's) van de andere lidstaten.
28. In toepassing van deze bepalingen heeft het BIPT zijn ontwerpbesluit op [later in te vullen] aan de Europese Commissie genotificeerd. Het ontwerpbesluit is geregistreerd onder de code [later in te vullen].
29. Het besluit van de Europese Commissie is als bijlage [later in te vullen] opgenomen.

4. Analyse van de referentieaanbieding

4.1. Aard van het referentieaanbod

4.1.1. Inleiding

30. In clausule 1.1 van zijn referentieaanbod¹⁵ stelt Fiberklaar dat zijn referentieaanbod op zich niet bindend is en dat er steeds een bijkomende overeenkomst moet gesloten worden alvorens geïnteresseerde partijen gebruik kunnen maken van de gereguleerde toegang tot het netwerk van Fiberklaar.

4.1.2. Analyse

31. Overeenkomstig artikel 59 §2 van de wet van 13 juni 2005 is elk referentieaanbod: *"voldoende gespecificeerd [is] om te garanderen dat de ondernemingen niet behoeven te betalen voor faciliteiten die voor de gewenste dienst niet nodig zijn. Dat referentieaanbod bevat een beschrijving van de betrokken offertes, uitgesplitst in diverse elementen naargelang van de marktbehoeften, en van de daaraan verbonden eisen en voorwaarden, met inbegrip van de tarieven. Elk nieuw referentieaanbod wordt, voordat het gepubliceerd wordt, door het Instituut goedgekeurd."*
32. Een referentieaanbod bevat daarnaast alle pertinente technische, operationele en tarifaire inlichtingen en vormt in die zin de minimale basis die noodzakelijk is voor begunstigde operatoren om gereguleerde wholesaleproducten af te kunnen nemen.¹⁶
33. Het BIPT acht een zekere nuancering bij het niet bindend karakter van het referentieaanbod noodzakelijk. In de zin dat het referentieaanbod een aanvangspunt van onderhandelingen kan vormen (zodat partijen in onderling overleg daar ook van kunnen afwijken), kan inderdaad gesteld worden dat het referentieaanbod niet bindend is.¹⁷
34. Het is een gereguleerde wholesaleoperator echter niet toegestaan om bij afwezigheid van een akkoord over aspecten die niet in het referentieaanbod voorkomen, geen toegang te geven tot zijn netwerk. Het referentieaanbod moet immers reeds alle nuttige en pertinente elementen met betrekking tot toegang tot het netwerk bevatten en Fiberklaar is, overeenkomstig titel 19.3 "Toegangsverplichtingen" van het CRC besluit van 29 juni 2018 verplicht om toegang tot zijn netwerk te verlenen.
35. Het BIPT wijst verder ook nog op de gereguleerde termijnen om tot een akkoord te komen bij een vraag tot toegang tot het netwerk. Zo moet de gereguleerde operator te goeder trouw onderhandelen en alles in het werk stellen om ter zake een akkoord te sluiten binnen een periode van 15 dagen wanneer het verzoek past binnen de voorwaarden van het

---

¹⁵ *"This document describes the Reference Offer of Fiberklaar to provide Access and Services to Operator. The Reference Offer is not a binding offer and does not oblige Fiberklaar to automatically enter into an agreement with Operator, nor to provide the Access and Services to Operator without agreement."*

¹⁶ Zie §1316-1317 van het CRC besluit van 29 juni 2018.

¹⁷ Dit wordt ook bevestigd in §1308 van het CRC besluit van 29 juni 2018.

referentieaanbod of wanneer het verzoek slechts in zeer geringe mate afwijkt van de voorwaarden van het referentieaanbod.¹⁸

36. Wanneer reeds toegang wordt verstrekt, maar bij afwezigheid van eventuele andere afspraken of eenvoudigweg van een akkoord (en voor zover niet kan aangetoond worden dat het referentieaanbod niet in overeenstemming zou zijn met het regelgevend kader) moet aangenomen worden dat een overeenkomst op basis van het referentieaanbod is tot stand gekomen. Dit heeft als gevolg dat de bepalingen van het referentieaanbod door de partijen dienen nageleefd te worden.¹⁹
37. In dezelfde lijn moet er een nuance aangebracht worden bij bepaling 16.1 van het referentieaanbod.²⁰ Daar wordt er immers gesproken over de duur van de overeenkomst die "zal" bepaald worden. Echter zolang Fiberklaar onderworpen is aan een verplichting om toegang te geven tot zijn netwerk²¹ op basis van een goedgekeurd referentieaanbod, kan een begunstigde niet verplicht worden om kortere termijnen te aanvaarden.²²

4.1.3. Conclusie

38. Het BIPT acht dat paragraaf 1.1 aangepast moet worden zodat duidelijk blijkt dat Fiberklaar de toegangsverplichting die op hem rust, inclusief de pertinente onderhandelingsstermijnen, zal naleven.

4.2. Beperkingen inzake het gebruik van de afgenomen diensten

4.2.1. Inleiding

39. De huidige definitie van wholesaleservices in het voorstel van referentieaanbod voorziet in een beperking van het gebruik dat kan gemaakt worden van de diensten (bijvoorbeeld de definitie van "Wholesale Services"²³ en clause 2.2²⁴ waardoor geen doorverkoop van dark fibre is toegelaten). Daarnaast is er sprake van een beperking van de commerciële voorwaarden tot diensten met betrekking tot FTTP/woningen/gebouwen²⁵. In de brief van 31 augustus 2022 verduidelijkt Fiberklaar verder dat : *"Het netwerk kan vandaag alleen worden gebruikt via connectie in de Centrale POP voor de levering van elektronische communicatiediensten op de FTU van een door Fiberklaar op voorhand geactiveerd en*

---

¹⁸ Zie titel 19.3.6. "Te goeder trouw onderhandelen met de operatoren die een toegangsverrichting aanvragen" van het CRC besluit van 29 juni 2018.

¹⁹ Zie in die zin ook het vonnis van de ondernemingsrechtbank van Antwerpen (A/21/00342) van 22 april 2022, p.7.

²⁰ Zie §16.1 van het referentieaanbod: *"The standard duration of the agreement between Fiberklaar and the Operator will be determined in the agreement to be entered into by Fiberklaar and Operator."*

²¹ Overeenkomstig het CRC besluit van 29 juni 2018.

²² In onderling akkoord kunnen echter wel bepaalde (doorgaans langere) termijnen (ten opzichte van de verwachte duur van de regulering) afgesproken worden.

²³ Zie sectie 1 van het referentieaanbod: Wholesale Services" means the provision of wholesale broadband access services by Operator (excluding the reselling of dark fiber) to a Service Provider

²⁴ Zie sectie 1, §2.2 van het referentieaanbod: *"Operator shall solely be allowed to design, install, operate and maintain its Active Network Layer"*.

²⁵ Zie Annex 1, sectie 1 van het referentieaanbod: *"The commercial conditions for other than dense Fiber-to-the-Premises/Homes/Building network Services (e.g. dedicated SLA, point to point dedicated B2B fibres, connectivity for mobile sites/antennas, etc.) will be set out in a specific business pricing plan and a separate customer agreement to be entered into by Fiberklaar and Operator"*.

*gekend fysiek adres (gemeente, straat, huisnummer), en het is enkel gedimensioneerd voor de levering van diensten aan **residentiële klanten**. [BIPT benadrukt]"*

40. Fiberklaar acht het hierbij redelijk dat het aan zijn wholesaleklanten oplegt welk gebruik zij mogen maken van haar netwerk zolang die voorwaarden maar gelden voor al haar wholesaleklanten, dus zolang de beperkingen op non-discriminatoire wijze worden gehanteerd.
41. Ten slotte stelt Fiberklaar in dezelfde brief voor om op individuele en ad hoc basis afwijkende interconnectieverzoeken toch te bekijken, rekening houdende met operationele, technische en praktische beperkingen en veiligheidsoverwegingen en dit in het licht van de bestaande prioriteiten.

4.2.2. Analyse

42. Het BIPT wil eerst verduidelijken dat Fiberklaar over haar glasvezelnetwerk enkel passieve, lokale toegang aanbiedt. Het is de verantwoordelijkheid van de wholesaleklant om hierop een actieve dienst aan te bieden aan haar eigen eindklanten, door eigen actieve apparatuur te installeren en deze te configureren naar de noden van haar eindklanten. De wholesaleklant moet in deze alle vrijheden hebben om de actieve laag te beheren, rekening houdende met de objectieve, technische eigenschappen van het de onderliggende passieve laag, die beschreven worden in het referentieaanbod.
43. Verder haalt het BIPT aan dat een referentieaanbod geen commerciële beperkingen mag bevatten op het gebruik van de groothandelsproducten en -diensten die vallen onder de toegangsverplichting waar Fiberklaar aan onderworpen is. Dergelijke beperkingen zouden immers een belemmering vormen voor de mogelijkheid van de begunstigde operatoren om te vernieuwen en zich te differentiëren van andere operatoren. Het is niet omdat Fiberklaar beperkingen op het gebruik van zijn diensten op niet-discriminatoire wijze toepast, dat dit daarom ook redelijk of gerechtvaardigd zou zijn. Begunstigde operatoren moeten vrij kunnen beslissen wat ze commercieel zullen doen met de aangekochte wholesale-inputs zonder dat de SMP operator hier zeggenschap over heeft. Dit werd ook bevestigd in het CRC besluit van 29 juni 2018 waar zeer duidelijk staat dat:

De vrijheid van gebruik van de wholesaleproducten is overigens een algemeen principe (de ontbundeling van het aansluitnet, bijvoorbeeld, is nooit begrensd op basis van het gebruik ervan).^{26, 27}

44. Dit wordt ondersteund door de afwezigheid van de definitie van een aparte productmarkt voor niet-residentiële klanten. Het principe van passieve toegang tot het netwerk (in vergelijking tot actieve toegang²⁸) draait juist om de maximale vrijheid van begunstigde operatoren om zelf te kunnen beslissen over het gebruik van de afgenomen diensten. Een dergelijke mogelijkheid tot differentiatie komt de concurrentie ten goede en zal er eveneens

---

²⁶ Zie §2333 van het CRC besluit van 29 juni 2018.

²⁷ Het BIPT heeft dit principe bovendien reeds zeer duidelijk benadrukt in de sectie "Diensten aan niet-residentiële klanten" van de CRC besluiten van 25 maart 2021 betreffende de goedkeuring van de referentieaanbiedingen van Brutélé, VOO en Telenet voor toegang tot het televisieaanbod in het tweetalig gebied Brussel Hoofdstad en voor toegang tot het breedbandaanbod.

²⁸ En zelfs wat betreft actieve toegang tot het netwerk is een dergelijke beperking tot louter residentiële klanten niet aanvaard.

voor zorgen dat consumenten optimaal kunnen profiteren wat betreft keuze, prijs en kwaliteit.²⁹

45. Enkel indien Fiberklaar duidelijk kan rechtvaardigen dat een bepaalde toegang onredelijk zou zijn, gebaseerd op objectieve argumentatie, kan deze geweigerd worden (waarna het BIPT de motivatie van de weigering kan onderzoeken overeenkomstig het regelgevende kader).³⁰ Het voorstel van Fiberklaar waar het stelt dat het op ad hoc basis eventuele afwijkende verzoeken toch kan toestaan, vertrekt dus duidelijk van een verkeerde premisse. De vrijheid voor begunstigde operatoren om gebruik te maken van de toegangsverplichting die op Fiberklaar rust en de daarbij horende wholesale-inputs staat voorop en eventuele weigeringen of beperkingen moeten gerechtvaardigd worden. De bewijslast ligt dus bij Fiberklaar en zal dus telkens op basis van de concrete elementen die hebben geleid tot weigering moeten verschaft worden.
46. Wat betreft de mogelijkheid tot overdracht, lease of doorverkoop van alle vormen van passieve toegang wil het BIPT bovendien specifiek wijzen op hetgeen het daar reeds over gesteld heeft in zijn besluiten van 25 maart 2021 aangaande de referentieaanbiedingen van de kabelnetwerken. Daaruit blijkt duidelijk dat het gereguleerde kader geen beperkingen voorziet aangaande de overdracht of de doorverkoop. Het BIPT ziet ook geen reden waarom deze mogelijkheden voor een begunstigde ingeperkt zouden moeten worden.
47. Het BIPT wil zich er voor hoeden dat een mogelijke beperking op de commerciële vrijheid van de begunstigten gecreëerd wordt, waardoor de concurrentie op ongerechtvaardigde wijze belemmerd zou worden.

4.2.3. Conclusie

48. Fiberklaar mag het vrij gebruik van de beschikbare wholesale-inputs niet beperken en moet de operatoren toestaan om via ontbundelde passieve toegang zich maximaal te kunnen onderscheiden. Een algemene beperking van de diensten tot residentiële klanten is dan ook niet gerechtvaardigd en de doorverkoop van dark fibre moet in principe ook mogelijk zijn.

4.3. Certified Technician / Single Installation

4.3.1. Inleiding

49. In haar reactie op de preconsultatie, laat een operator weten dat een "Single Installation" concept beschikbaar zou moeten zijn, waarbij de operator in eigen beheer of via een onderaannemer zelf de dropkabel kan installeren (indien deze nog niet geïnstalleerd is) en de noodzakelijke patching activiteiten in de Area/Central PoPs kan uitvoeren.
50. Het BIPT heeft deze opmerking voorgelegd aan Fiberklaar in het kader van de preconsultatie.

---

²⁹ Overeenkomstig de doelstellingen van het regelgevende kader, zie artikel 5 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie.

³⁰ Zie in die zin §1082 van het CRC besluit van 29 juni 2018.

4.3.2. Analyse

51. Fiberklaar laat weten op termijn bereid te zijn om dit concept te bekijken³¹, doch zonder enige positie in te nemen op dit ogenblik. Fiberklaar haalt nog volgende opmerkingen aan:
  - 51.1. Volgens Fiberklaar, is haar situatie wezenlijk anders dan de gebruikelijke situatie: Fiberklaar heeft namelijk geen eindklanten, concurreert derhalve niet met haar eigen klanten en dus zou er geen reden zijn om aan te nemen dat er ongeoorloofde vertraging of verstoring zou ontstaan bij de activering van bepaalde adressen.
  - 51.2. Verder streeft Fiberklaar ernaar om 80% van de adressen al tijdens de netwerk roll out "Homes Connected" af te leveren. Hierdoor zou er geen interventie van Fiberklaar meer nodig zijn bij de eindklant om de FTU te installeren. Er dient enkel een patch in de POP gelegd te worden.

Voor de resterende 20% zullen de installatiewerkzaamheden om een "Home Passed" adres om te zetten naar "Home Connected" in eerste instantie eveneens door Fiberklaar (of zijn onderaannemer) uitgevoerd worden omwille van bestaande proces en systeem beperkingen.
  - 51.3. Tenslotte zou het verlenen van toegang aan externe techniekers tot de POP of andere netwerkelementen aanzienlijke veiligheids- en operationele risico's/nadelen met zich meebrengen.
52. In §1189 van het CRC besluit van 29 juni 2018 met betrekking tot de analyse van de markten voor breedband en televisieomroep legt het BIPT op dat Proximus (en door het verwantschap, ook aan Fiberklaar) het gebruik van eigen techniekers van de alternatieve operator voor het installatie- en reparatieproces moet onderzoeken na het ontvangen van een redelijke vraag hiertoe.
53. Het BIPT wil hierbij toevoegen dat het gebruik van Single Installer/Certified Technician reeds vastgelegd is voor de ontbundeling van het koperen aansluitnet en het bitstreamaanbod voor xDSL van Proximus³² en voor de bitstreamaanbiedingen van de kabeloperatoren³³.
54. Hoewel het BIPT verder erkent dat Fiberklaar geen intentie heeft om zelf aanwezig te zijn op de retailmarkt, wat het risico op discriminatoir handelen in principe zou moeten verlagen, wijst het er toch op dat Proximus een gezamenlijke controle over de JV uitoefent, waardoor een dergelijk risico niet zomaar kan uitgesloten worden. De regulatoire verplichtingen aangaande toegang, transparantie, non-discriminatie en kostenbasing blijven daarom hun nut behouden, ook al biedt de JV strikt gezien niet zelf eindgebruikersdiensten aan.

---

³¹ Zie brief van Fiberklaar van 8 september 2022

³² Zie het CRC besluit van 29 juni 2018 betreffende de analyse van de markten voor breedband en televisieomroep.

³³ Zie de Besluiten van de CRC van 25 maart 2021 betreffende de goedkeuring van de referentieaanbiedingen van de kabeloperatoren voor toegang tot het breedbandaanbod

4.3.3. Conclusie

55. Het BIPT heeft momenteel geen kennis dat een vraag tot deze functionaliteit al werd gesteld aan Fiberklaar. Indien een vraag zou gesteld worden en Fiberklaar deze vraag zou weigeren, zal het BIPT de redelijkheid van de vraag alsook de rechtvaardiging voor de weigering in het licht van reeds bestaande regulatoire praktijken onderzoeken.

4.4. Niet behalen van de SLA doelstellingen

4.4.1. Inleiding

56. In Annex 3 van het referentieaanbod, stelt Fiberklaar volgende paragraaf voor:

Indien Fiberklaar er niet in slaagt om gedurende zes (6) opeenvolgende maanden de in Annex 3 vermelde KPI's te behalen of te overtreffen, zullen Fiberklaar en de Operator de onderperformantie van Fiberklaar escaleren naar de CEO's van Fiberklaar en de Operator met het oog op een onderzoek naar de onderliggende oorzaken en het overeenkomen van een plan om de onderperformantie van Fiberklaar te verhelpen.³⁴

57. Een operator merkt op dat een termijn van 6 maanden te lang is en de commerciële activiteiten van de dienstverlener in gevaar brengt. Het escalatieproces voor belangrijke SLA-schendingen moet plaatsvinden binnen een periode van maximaal 2 maanden.

4.4.2. Analyse

58. Het BIPT heeft hierover meer uitleg gevraagd aan Fiberklaar, maar Fiberklaar laat enkel weten dat **VERTROUWELIJK** en dat Fiberklaar deze periode niet wenst aan te passen.
59. Het BIPT gaat akkoord dat een periode van 6 maanden zeer lang lijkt, alvorens er een grondige analyse zal plaatsvinden van de onderliggende oorzaken. Ook de vereiste dat het een periode van 6 opeenvolgende maanden moet zijn, lijkt arbitrair. Zo zouden 5 opeenvolgende negatieve maanden, gevolgd door positieve maand en opnieuw gevolgd door een negatieve maand geen analyse vereisen.
60. Het BIPT ziet geen echte noodzaak om een specifieke paragraaf hierover op te nemen in het referentieaanbod, waarin bepaalde randvoorwaarden worden opgenomen alvorens een analyse zou kunnen opgestart worden. Het staat elke dienstafnemer vrij om bij het niet behalen van de verwachte dienstverlening contact op te nemen met de dienstenaanbieder en een uitleg hiervoor te verkrijgen. Indien de verwachte dienstverlening periodiek niet wordt behaald, lijkt het voor het BIPT logisch dat hier een grondige analyse en stappenplan wordt overeengekomen tussen de dienstenaanbieder en de dienstafnemer. Indien beide partijen niet tot een overeenkomst kunnen komen, zal het BIPT hierin tussenkomen.

---

³⁴ Vrije vertaling van "If Fiberklaar fails to meet or exceed the Key Performance Indicators set out in Annex 3 during six (6) consecutive months, Fiberklaar and Operator shall escalate Fiberklaar's underperformance to the CEOs of Fiberklaar and Operator with a view to review the root causes and endeavour to agree upon a plan to remediate Fiberklaar's underperformance."

61. In zijn referentieaanbod stelt Fiberklaar dat ze voor de compensaties jaarlijks een SLA rapport zullen aanleveren³⁵. Om een goede opvolging van de voorgestelde KPI's mogelijk te maken, is het volgens het BIPT noodzakelijk om voldoende transparantie te hebben op operationeel vlak. Het moet voor een dienstenafnemer immers mogelijk zijn om snel problemen te identificeren en indien nodig te escaleren. Het BIPT acht dat een periode van één jaar te lang is om dan de operationele situatie nog terdege te herinneren en om nog acties te ondernemen. In dit opzicht verwijst het BIPT ook naar de werkwijze van Proximus om maandelijks een overzicht te geven van, bijvoorbeeld, de Wrongful Repair Requests.³⁶
62. Aangezien Fiberklaar in haar referentieaanbod reeds een maandelijkse berekening van de KPI's voorstelt, vraagt het BIPT dan ook om daarnaast maandelijks een SLA-rapportering te bezorgen aan de dienstenafnemers en het BIPT.

4.4.3. Conclusie

63. Het BIPT verwacht van Fiberklaar dat er geen specifieke voorwaarden worden gesteld in het referentieaanbod alvorens een analyse zou worden opgestart wanneer Fiberklaar op een periodieke wijze niet zou voldoen aan haar operationele verplichtingen. Het BIPT vraagt dan ook aan Fiberklaar om het referentieaanbod aan te passen en deze paragraaf te schrappen.
64. Fiberklaar dient de SLA-rapportering maandelijks op te stellen en te bezorgen aan de dienstenafnemers en het BIPT.

4.5. SLA Executed

4.5.1. Inleiding

65. In Annex 3 van het referentieaanbod, stelt Fiberklaar volgende SLA "Executed" voor:

Type van bestelling	SLA Niveau
Patch bestelling op een Home Connected locatie	95% in 5 werkdagen
Post bouwopdracht op een Home Passed locatie – ondergronds	95% in 20 werkdagen

³⁵ Zie sectie 5.1 van Annex 3 "SLA": [...] *Fiberklaar will issue the annual SLAs report applicable to the Operator for the previous calendar year within maximum 1 (one) month after the concerned calendar year. [...]*

³⁶ Zie §297 van het besluit van 25 oktober 2022 van de Raad van het BIPT aangaande de herziening van de SLA's en de compensatieberekening binnen de BRUO, Bitstream xDSL en Bitstream Fiber GPON referentieaanbiedingen van Proximus.

Post bouwopdracht op een Home Passed locatie – façade	95% in 10 werkdagen
--	---------------------

66. Een operator stelt de vraag op welke wijze hij zal geïnformeerd worden voor, tijdens en na het patching proces. Het BIPT heeft hierover verdere informatie opgevraagd bij Fiberklaar.

4.5.2. Analyse

67. Fiberklaar verklaart hierbij dat het de patching voor 95% van de bestellingen zal uitvoeren, maar dat het op voorhand geen geplande datum zal geven. De operator zal pas nadat de patching werd uitgevoerd, door Fiberklaar hiervan op de hoogte worden gebracht.
68. Het BIPT wil de aandacht vestigen op het feit dat dit proces verschilt van het patching proces bij Unifiber, waar er gewerkt wordt met een open kalender en waar de operator zelf een vrije datum kan kiezen waarop de patching door Unifiber zal uitgevoerd worden. De SLA "Slot Availability" bij Unifiber geeft aan dat voor 95% van alle bestellingen, een vrije datum binnen de 5 werkdagen moet voorgesteld worden. Een gelijkaardig systeem wordt aangeboden door Proximus in de BRUO- en bitstreamaanbiedingen.
69. Dit verschilt dus aanzienlijk met het proces bij Fiberklaar, waar de operator geen datum krijgt en dus in zijn eigen planning rekening moet houden met de volle 5 werkdagen, die de SLA "Executed" voorstelt. Wanneer er bij Unifiber een vrije datum beschikbaar is, vroeger dan 5 werkdagen, zal de operator dit meteen kunnen kiezen en zo, in principe, een snellere activatiedatum kunnen doorgeven aan de eindklant. Bij Fiberklaar kan de operator geen vroegere activatie dan de 5 werkdagen aanbieden aan de eindklant.
70. Het BIPT begrijpt niet waarom er geen verwachte datum zou kunnen gegeven worden aan de operator die de bestelling invoert. Het BIPT verwacht dat een operator zoals Fiberklaar, die met meerdere techniekers samenwerkt om deze patching uit te voeren, een dagplanning beheert wanneer welke techniker, welke patching activiteit dient uit te voeren. Het BIPT ziet dan ook geen reden waarom deze interne geplande datum niet kan doorgegeven worden aan de relevante operator.
71. Indien de operator een vooropgestelde datum zou ontvangen, zal deze in principe tussen de 1 à 5 werkdagen liggen, afhankelijk van de interne beschikbaarheid van Fiberklaar. Indien de vooropgestelde datum minder dan 5 werkdagen in de toekomst zal liggen, kan de operator een striktere planning opleggen voor het uitvoeren van zijn eigen activiteiten en de activiteiten bij de eindklant, dan wanneer de operator een planning moet opstellen met de maximale buffer van 5 werkdagen.

4.5.3. Conclusie

72. Het BIPT vraagt dus aan Fiberklaar om de geplande patchdatum, van zodra deze vastligt, door te geven aan de relevante operator. Eventuele wijzigingen aan deze datum dienen ook steeds doorgegeven te worden.

4.6. Forecasting

4.6.1. Inleiding

73. Een operator merkt op dat het gevraagde forecast volume (per operator, per area en voor minimum 3 kwartalen) zeer gedetailleerd en zeer lang lijkt.
74. Het BIPT heeft hierover meer uitleg gevraagd aan Fiberklaar.

4.6.2. Analyse

75. Fiberklaar laat enkel weten dat **VERTROUWELIJK** en dat Fiberklaar deze niet wenst aan te passen.
76. Het BIPT gaat akkoord dat een forecast per area te gedetailleerd is. In het besluit van de CRC van 25 maart 2021 betreffende de goedkeuring van de referentieaanbiedingen van Telenet voor toegang tot het televisieaanbod in het tweetalig gebied Brussel Hoofdstad en voor toegang tot het breedbandaanbod werd een gelijkaardig voorstel van Telenet reeds verworpen. Het BIPT ging toen niet akkoord met Telenet om een forecast te vragen per regio en per type NIU. De argumentatie uit dit besluit is volgens het BIPT ook van toepassing op het voorstel van Fiberklaar:

Uit zijn ervaring met andere operatoren, weet het BIPT dat een doorgedreven opsplitsing van voorspellingen leidt tot onwerkbaar afwijkingen. Dit komt omdat er door de opsplitsing met kleinere aantallen gewerkt wordt, waardoor er een grotere kans is op een overrun of underrun in het opgesplitste deel van de voorspelling³⁷. Volgens het BIPT kan een dergelijke opsplitsing dus leiden tot een slechtere inschatting van de benodigde capaciteit en tot de niet toepasbaarheid van de SLA's.

77. Het BIPT wil nog opmerken dat in het voorstel van Telenet, er 2 regio's werden gedefinieerd³⁸, terwijl in het voorstel van Fiberklaar er nog geen area's gedefinieerd worden, al vergelijkt Fiberklaar in de definities "areas" met "cities/neighbourhoods". Indien de veronderstelling van het BIPT correct is, zal het aantal area's beduidend meer zijn dan 2. Deze hogere granulariteit leidt volgens de argumentatie uit §76 tot een forecasting, die bij voorbaat teveel afwijkingen zal hebben.
78. Het BIPT gaat ook akkoord dat een forecast voor minimum 3 kwartalen zeer lang lijkt, doch het is enkel de forecast van de 2 volgende maanden die als definitief wordt beschouwd. Dit lijkt voor het BIPT redelijk, in vergelijking met andere gereguleerde referentieaanbiedingen.

---

³⁷ "10 orders te weinig op een forecast van 100 is een toelaatbare underrun afwijking van 10%. 2 orders op 20, 1 op 20, 5 op 20, 2 op 20 en 0 op 20 leidt tot underrun afwijkingen van 10%, 5%, 25%, 10% en 0%. Sommige hiervan zijn niet-toelaatbaar en zullen ervoor zorgen dat de SLA niet van toepassing is op deze orders. Op deze manier, leidt een opsplitsing in al maar kleinere onderdelen ertoe dat de SLA minder en minder van toepassing wordt, waardoor de regelgevende druk naar een efficiënt systeem door middel van verschillende SLAs verdwijnt."

³⁸ Een Telenet regio en een Fluvius regio.

79. Daarnaast merkt het BIPT op dat uit de definitie van overrun³⁹ en de beschrijving van het forecast proces⁴⁰ blijkt dat deze bekeken wordt per operator. Het BIPT is echter van mening dat een forecast geglobaliseerd over het totaal volume van alle begunstigde operatoren voordeliger is voor zowel de operatoren als voor Fiberklaar. Een geglobaliseerde forecast stelt Fiberklaar immers in staat om zijn techniekers op een efficiëntere manier in te zetten. Doordat het overrunmechanisme pas ingaat op het globale forecast volume, kunnen eventuele afwijkingen tussen begunstigde operatoren onderling zo opgevangen worden. Ook voor de begunstigten is dit voordeliger aangezien de toegelaten marges⁴¹ nu berekend worden over een groter aantal orders, wat statistisch gezien zorgt voor een kleinere kans op overschrijding van de marges, waardoor de SLA's langer van toepassing blijven. Hier tegenover staat dat indien het globale overrunmechanisme wordt getriggerd, het niet uitmaakt welke begunstigde operator dit heeft veroorzaakt: elke bestelling van om het even welke begunstigde operator zal daarna worden beschouwd als zijnde in "overrun". Dit mechanisme is identiek aan de bepalingen in de BRUO, Bitstream xDSL en Bitstream GPON referentieaanbiedingen bij Proximus en bij de bitstream referentieaanbiedingen van de kabeloperatoren.

4.6.3. Conclusie

80. Fiberklaar moet de referentieaanbieding aanpassen zodat er geen forecast per area wordt gevraagd aan de operator.
81. Het referentieaanbod dient te preciseren dat het mechanisme voor over- en underrun wordt geglobaliseerd over het totaal volume van alle begunstigde operatoren.

4.7. Annex 5 - Commercial campaigning principles

4.7.1. Inleiding

82. In Annex 5 beschrijft Fiberklaar op welke manier het zijn commerciële campagne zal voeren en wat de beperkingen zijn voor de operatoren. Specifiek valt een verplichting op om geen marketing te voeren tijdens de "local awareness campaign" van Fiberklaar zelf.⁴²
83. Hoewel een operator het relevant en passend acht dat Fiberklaar over de ontwikkeling van haar netwerk informeert en kennis erover bevordert bij het betrokken lokale publiek, roept Annex 5 verschillende vragen op. De vraag rijst of dergelijke bepalingen in een referentieaanbod moeten worden opgenomen en of de aangevoerde elementen niet (mogelijks) leiden tot onredelijke beperkingen van de commerciële vrijheid van de betrokken exploitanten. In ieder geval moet de voorgestelde werkwijze op dezelfde en niet-discriminerende wijze van toepassing zijn op de retail- en wholesalediensten van Proximus.

---

³⁹ Annex 3, sectie 2: *Overrun orders: orders exceeding the monthly forecast of the Operator for the passive access products.*

⁴⁰ Annex 2.2, sectie 11: *Monthly overrun occurs when actual ordered volumes are above forecasted volumes. As from the first order exceeding the forecasted volume all orders of Operator for the remainder of the month will be considered in "overrun"*

⁴¹ De toegelaten marges zijn +20% voor overrun en -20% voor underrun (zie Annex 2.2, sectie 7)

⁴² Annex 5, sectie 3 "Local awareness campaign" : *"To avoid confusion and overlapping communication, the Operator agrees and undertakes not to actively approach or target potential Subscribers in the geographical area during the local awareness campaign."*

84. Meer specifiek, is de operator van mening dat het niet gepast is om in een referentieaanbod op te nemen dat Fiberklaar de voordelen van de glasvezeltechnologie zal promoten ten opzichte van kabel- en xDSL-netwerken en dat Fiberklaar een taalgebruik zoals "now or never" niet dient te gebruiken.
85. Meerdere operatoren zijn van mening dat zij zelf op eigen wijze marketing moeten kunnen voeren tijdens het uitrolproces van Fiberklaar, zonder belemmeringen van andere partijen.
86. Een operator is ook van mening dat een overeenkomst aangaande het wederzijds gebruik van handelsmerken niet thuis hoort in een referentieaanbod.
87. Een operator haalt ook een mogelijke vorm van discriminatie aan, wanneer een klant zou informeren naar de beschikbare diensten bij Fiberklaar en Fiberklaar de klant in de eerste plaats zou doorverwijzen naar Proximus, in plaats van naar de andere operatoren.

4.7.2. Analyse

88. De verplichting om een referentieaanbod te publiceren garandeert de begunstigde operatoren een duidelijke kijk op de technische architectuur en de economische en tarifaire voorwaarden van de wholesaleaanbieding van Fiberklaar opdat zij een nauwkeurig en betrouwbaar businessplan kunnen opstellen. De verplichting om een voldoende gedetailleerd referentieaanbod te publiceren beoogt te garanderen dat de operatoren niet hoeven te betalen voor elementen (netwerkmiddelen, faciliteiten, ...) die voor de gewenste dienst niet nodig zijn.⁴³
89. Een referentieaanbod moet echter geen bepalingen bevatten die de legitieme commerciële vrijheid van de toegangzoekers beperken, zonder dat daar een objectieve noodzaak toe bestaat. Het BIPT volgt in die zin de mening van de operatoren aangaande de bepalingen in Annex 5 rond marketing. Alle partijen (inclusief Fiberklaar) zouden volgens hun interne richtlijnen op volledig zelfstandige basis een gerichte marketing campagne moeten kunnen voeren. Fiberklaar kan hierbij assisteren en een voorstel van aanpak geven, maar de operatoren moeten het recht hebben om hier niet op in te gaan en hun eigen aanpak te volgen.
90. Een verbod om zelf te communiceren tijdens de "local awareness campaign" vergroot de nadelige impact van eventueel eenzijdige communicatie van Fiberklaar en zou een anti-competitief effect kunnen hebben.⁴⁴ Bovendien is de periode voorafgaand aan de uitrolfase een goed moment om potentiële klanten te benaderen, niet alleen voor operatoren die gebruik zullen maken van het Fiberklaar netwerk, maar ook voor andere operatoren die op hetzelfde moment en op dezelfde locaties als Fiberklaar uitrollen. Het verbod om je eigen klant te benaderen op een moment waarop de klant waarschijnlijk door andere operatoren op het Fiberklaar netwerk of door andere operatoren zal worden benaderd, zou een negatieve impact kunnen hebben op de concurrentiemogelijkheden van die operator, zonder dat die beperking echt noodzakelijk lijkt.

---

⁴³ Zie §1318-1319 van het CRC besluit van 29 juni 2018.

⁴⁴ Zelf communiceren zou echter wel mogelijk zijn wanneer geen promotie event gepland wordt. Een mogelijk gebrek aan transparantie daaromtrent vergroot het risico dat operatoren zich niet op dezelfde wijze kunnen voorbereiden (om zelf iets te ondernemen), wat ook een anti-competitieve werking zou kunnen hebben.

91. In dit opzicht haalt het BIPT ook aan dat, in het kader van transparantie en non-discriminatie, Fiberklaar de begunstigde operatoren tijdig op de hoogte dient te brengen of ze al dan niet zelf een campagne zal opstarten zodat de begunstigde operatoren indien gewenst hun eigen marketingcampagne kunnen voorbereiden en starten.
92. Ook het recht om elkaars handelsmerk te mogen gebruiken lijkt niet opgelegd te moeten worden in een gereguleerd referentieaanbod.⁴⁵ Fiberklaar kan een voorstel doen, maar de operatoren moeten dit kunnen weigeren.
93. Aangaande het promoten van de voordelen van de glasvezeltechnologie ten opzichte van andere technologieën en het "now or never" taalgebruik, staat het Fiberklaar vrij om haar eigen marketingcampagne op te zetten hoe zij wil, doch gaat het BIPT akkoord met de operator dat dergelijke details en taalgebruik niet thuis lijken te horen in een (door het BIPT goedgekeurd) referentieaanbod.

4.7.3. Conclusie

94. Het BIPT vraagt aan Fiberklaar om alle belemmeringen aangaande het voeren van de marketingcampagnes door de operatoren zelf weg te nemen uit het referentieaanbod.
95. Het BIPT vraagt ook aan Fiberklaar om het recht om elkaars handelsmerk te mogen gebruiken te schrappen uit het referentieaanbod.

---

⁴⁵ Wanneer ondernemingen deel uitmaken van een grotere groep, kan een onderneming bovendien niet altijd zelf beslissen om dit toe te laten.

4.8. Andere punten

	Onderwerp	Reactie Fiberklaar	Conclusie
1.	<p>Main Body "Access Register"</p> <p>Een operator vraagt zich af welk type gegevens zich juist bevindt in het "Access Register" en welk daarvan voor de eindklant zal gekend zijn. De operator vraagt zich ook af of er zoekmogelijkheden bestaan op basis van een unieke code per glasvezelaansluiting en of de uitrolplannen ook hierin worden opgenomen.</p>	<p>Fiberklaar verduidelijkt dat de "Access Register" zowel het adres als de unieke code in deze database worden opgenomen en dat de operator zal kunnen zoeken op basis van deze code. Voor de eindklant zal deze code ook kenbaar zijn. Fiberklaar bevestigt ook dat de uitrolplannen hierin zullen opgenomen worden.</p>	<p>Dit is volgens het BIPT belangrijke informatie voor een potentiële toegangszoeker. Overeenkomstig de transparantieplichting die op Fiberklaar rust acht het BIPT het gepast dat deze informatie opgenomen wordt in het referentieaanbod.</p>
2.	<p>Main Body "Miscellaneous"</p> <p><i>26.4 Any dispute relating to or concerning this Reference Offer shall be governed by and construed exclusively in accordance with the laws of Belgium. Any dispute related to this Reference Offer shall be exclusively brought before the courts of the registered office of Fiberklaar.</i></p>	<p>N.v.t.</p>	<p>Voor zover nodig wijst het BIPT er op dat partijen steeds de mogelijkheid hebben om een verzoeningsprocedure of geschillenbeslechtingprocedure bij het BIPT te starten met betrekking tot disputen aangaande het referentieaanbod.⁴⁶ Het referentieaanbod mag geen bepalingen bevatten die strijdig zijn met deze wettelijk vastgelegde rechtsmiddelen. De clausule dient hier dus aangepast te worden.</p>
3.	<p>Main Body Definitie "Optical Distribution Frame"</p>	<p>Fiberklaar verduidelijkt dat de operator noch de rack noch het frame dient te installeren.</p>	<p>Het BIPT is akkoord met de operator dat de tekst voor verschillende interpretaties vatbaar is. Het BIPT</p>

⁴⁶ Overeenkomstig artikel 14 §1 4° en 4/1° van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van het BIPT.

	Onderwerp	Reactie Fiberklaar	Conclusie
	<p><i>"Optical Distrubution Frame" or "ODF" means the distribution frame in a rack in a POP location installed by respectively Fiberklaar and Operator to terminate each individual Home Activated"</i></p> <p>Een operator merkt op dat de definitie van de ODF lijkt te suggereren dat zowel Fiberklaar als de operator verantwoordelijk is voor de installatie van een rack of de ODF. De operator vraagt om dit te verduidelijken.</p>		vraagt aan Fiberklaar om dit in het referentieaanbod te verduidelijken.
4.	<p>Annex 1 "FFO Charges – Homes Connection Charge"</p> <p>Een operator vraagt om een rekenvoorbeeld te geven aangaande het compensatiemechanisme uit dit hoofdstuk</p>	Op vraag van het BIPT, heeft Fiberklaar dit compensatiemechanisme verduidelijkt aan de hand van een rekenvoorbeeld, maar heeft dit nog niet toegevoegd aan het referentieaanbod.	Volgens het BIPT verduidelijkt dit rekenvoorbeeld het compensatiemechanisme voor de toegangsverzoekers. Het BIPT vraagt dan ook aan Fiberklaar om dit toe te voegen aan het referentieaanbod.
5.	<p>Annex 2 "2.7 Quality of service"</p> <p><i>"For certain periods of year, Fiberklaar uses a "freeze" for certain activities. This "freeze" is announced and communicated through the operational consultations."</i></p>	Fiberklaar verduidelijkt dat gedurende deze "freeze" er geen netwerkelementen worden geïnstalleerd, maar dat (de-)activaties wel nog mogelijk zullen zijn.	Dit is volgens het BIPT relevante informatie voor een potentiële toegangszoeker. Het BIPT vraagt dan ook om deze informatie op te nemen in het referentieaanbod.

	Onderwerp	Reactie Fiberklaar	Conclusie
	Een operator vraagt om verduidelijking aangaande de "freeze" die in dit hoofdstuk wordt beschreven.		
6.	<p>Annex 2 "3.1 Co Location"</p> <p>Een operator vraagt om verduidelijking betreffende de afkorting "GCO".</p>	Fiberklaar verduidelijkt dat de GCO de plaats is op het voetpad waar de glasvezels worden geconnecteerd.	Het BIPT vraagt aan Fiberklaar om deze definitie op te nemen in het referentieaanbod.
7.	<p>Annex 2.2 "7. Access Orders"</p> <p><i>"Fiberklaar has the right to delete all open claims (i.e. claims where no patch order has been submitted within reasonable time) in the Operations phase."</i></p> <p>Een operator wenst duidelijkheid te bekomen over de tijdsperiode waarin Fiberklaar openstaande claims zou kunnen verwijderen.</p>	Fiberklaar geeft aan geen exacte tijdsperiode te kunnen definiëren.	<p>Volgens het BIPT is het belangrijk dat een operator voldoende duidelijkheid heeft onder welke voorwaarden openstaande claims zouden kunnen verwijderd worden. Zonder deze duidelijkheid, zouden openstaande claims zonder enige waarschuwing kunnen verwijderd worden en door een andere operator ingenomen, terwijl het verkoopproces nog lopende is bij de oorspronkelijke operator. Het BIPT gaat akkoord dat Fiberklaar deze kan verwijderen omdat anders adressen onnodig zouden geblokkeerd worden, maar de tijd die de operatoren krijgen om bepaalde claims op te eisen, moet wel duidelijk gedefinieerd worden in het referentieaanbod.</p> <p>Daarnaast verwacht het BIPT dat Fiberklaar zich engageert om contact op te nemen met de operator alvorens openstaande claims zouden verwijderd worden. De oorzaak van de nog openstaande claim</p>

	Onderwerp	Reactie Fiberklaar	Conclusie
			zou niet te wijten kunnen zijn aan de operator (maar bijvoorbeeld aan de eindklant). Het is aan Fiberklaar en de operator om dit in onderling overleg te bespreken.
8.	<p>Annex 4: Deployment Projection</p> <p>Een operator meent dat de jaarlijkse forecast uitgebreider dient te zijn dan enkel het aantal verwachte nieuwe aansluitingen. Verder vindt het dat een update per kwartaal van de geplande projecten te laat is vanuit operationeel perspectief en voor de business planning van bijvoorbeeld marketing (waarvoor snel 4 à 5 maanden nodig is).</p> <p>Tenslotte drukt de operator zijn bezorgdheid uit over het feit of alle operatoren op hetzelfde moment over dezelfde informatie zullen beschikken.</p>	<p>Fiberklaar verduidelijkt dat de termen "Yearly" en "Quarterly" niet louter betrekking op het "volgende jaar" respectievelijk "volgende kwartaal", maar eerder een aanduiding zijn van wanneer bepaalde informatie verstrekt wordt, waarbij die informatie betrekking kan hebben op een veel langere periode dan dat specifiek jaar of kwartaal.</p> <p>Wegens de hoge onzekerheidsgraad van de verschillende voorziene projecten (forecasted) door o.a. nodige vergunningen, sperperiodes, beschikbaarheid aannemers/materiaal wordt bij de yearly forecast enkel volumes meegegeven.</p> <p>Wanneer er meer duidelijkheid is, worden de projecten opgenomen in de Quarterly forecast, waarbij dit dus betrekking kan hebben op een periode die langer is dan een jaar.</p> <p>Daarnaast garandeert Fiberklaar het principe van non-discriminatie tussen alle partijen die gebruik zouden maken van het netwerk.</p>	<p>Het BIPT begrijpt dat de begunstigde operatoren voldoende tijd moeten hebben om een gerichte marketing campagne op te kunnen zetten en dat 3 maanden hiervoor te kort is. Uit het antwoord van Fiberklaar blijkt echter dat de startdatum van een project (geschat of effectief) reeds langer dan een kwartaal gekend is. Het BIPT meent dat er bijgevolg voldoende tijd voorhanden is voor een begunstigde operator om een campagne op te zetten. De referentieaanbieding dient dan ook niet aangepast te worden.</p> <p>Wat betreft het principe van non-discriminatie, benadrukt het BIPT dat het mogelijke problemen of onregelmatigheden in dit licht steeds zal onderzoeken.</p>

5. Besluit, inwerkingtreding, beroepsmogelijkheden en handtekeningen

5.1. Besluit en inwerkingtreding

96. Op [datum] is de Raad van het BIPT bijeengekomen en heeft het beslist dat het referentieaanbod van Fiberklaar integraal aan de opmerkingen in dit besluit moet worden aangepast. Dit besluit van het BIPT treedt in werking op de eerste dag van de maand die volgt op de publicatie van dit besluit op de website van het BIPT.
97. Het BIPT vraagt aan Fiberklaar, overeenkomstig artikel 59, § 2 en 3, van de wet van 13 juni 2005, om de aangepaste versie van zijn voorstel te sturen 30 dagen na de publicatie van dit besluit. Het BIPT zal de conformiteit van deze gewijzigde versie nagaan voor ze gepubliceerd wordt. Indien bepaalde wijzigingen een IT implementatie noodzakelijk maken, moet deze implementatie binnen drie maanden na publicatie van dit besluit plaatsvinden zodat de begunstigde operatoren binnen dezelfde termijn effectief gebruik kunnen maken van deze systemen.
98. Tenslotte wil het BIPT Fiberklaar eraan herinneren dat, overeenkomstig artikel 59, § 2, van de wet van 13 juni 2005, het BIPT het referentieaanbod te allen tijde moet kunnen wijzigen om rekening te houden met de ontwikkeling van de Fiberklaar aanbiedingen en de verzoeken van de begunstigden.

5.2. Beroepsmogelijkheden

99. Overeenkomstig artikel 2, § 1 van de wet van 17 januari 2003 betreffende de rechtsmiddelen en de geschillenbehandeling naar aanleiding van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector hebt u de mogelijkheid om tegen dit besluit beroep in te stellen bij het Marktenhof, Poelaertplein 1, B-1000 Brussel. Het beroep wordt, op straffe van onontvankelijkheid die ambtshalve wordt uitgesproken, ingesteld door middel van een ondertekend verzoekschrift, waarbij het aangevochten besluit is bijgevoegd en dat wordt ingediend ter griffie van het hof van beroep van Brussel binnen een termijn van zestig dagen na de kennisgeving van het besluit of bij gebreke aan een kennisgeving, na de publicatie van het besluit of bij gebreke aan een publicatie, na de kennisname van het besluit.
100. Het verzoekschrift bevat op straffe van nietigheid de vermeldingen vereist door artikel 2, § 2, van de wet van 17 januari 2003 betreffende de rechtsmiddelen en de geschillenbehandeling naar aanleiding van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector. Indien het verzoekschrift elementen bevat die u als vertrouwelijk beschouwt, dan moet u dat uitdrukkelijk aangeven en op straffe van nietigheid, een niet-vertrouwelijke versie van dat verzoekschrift indienen. Het Instituut publiceert op zijn website het verzoekschrift dat door de griffie van het gerecht genotificeerd is. Elke belanghebbende partij kan in de zaak tussenkomen binnen dertig dagen na deze publicatie.

5.3. Ondertekening

Axel Desmedt
Lid van de Raad

Bernardo Herman
Lid van de Raad

Luc Vanfleteren
Lid van de Raad

Michel Van Bellinghen
Voorzitter van de Raad